

ข้อตกลงในการพัฒนางานตามข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบ
อาชีพอิสระด้วยรูปแบบร้านค้าธุรกิจจำลอง

นางสาวปิยาภรณ์ ไชยรัตน์

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน
สถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

อาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันทั่วโลกต่างให้ความสำคัญต่อความเป็นโลกาภิวัตน์ ที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางรูปแบบการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรม การค้าที่ปรับรูปแบบอยู่บนช่องทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมในยุค กระแสโลกาภิวัตน์ “คน” จึงเป็นหัวใจของการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ต้องสร้างและ พัฒนา สำหรับ ประเทศไทยได้วางแนวทางการพัฒนาจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยให้ ความสำคัญต่อการส่งเสริม และพัฒนาให้เกิดผู้ประกอบการใหม่เพิ่มขึ้นทั้งในขนาดกลาง และขนาด ย่อมไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้น การยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) ต่อยอด อดีต โดยมองกลับไปที่เราทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทาง ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคม โลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศใน มิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม และบริการอนาคต และ (3) “สร้าง คุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่รวมถึงปรับรูปแบบ ธุรกิจ ซึ่งภาครัฐให้นโยบายไว้เพื่อเป็นรากฐานสำคัญ ทางเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การพัฒนาต่างๆ ของประเทศ โดยเร่งรัดการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในองค์กรภาครัฐและเอกชน ขับเคลื่อนนโยบาย ให้เป็นรูปธรรม อาทิ สตาร์ตอัพไทยแลนด์ ซึ่งเป็น กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายใหม่ได้ นำเสนอนวัตกรรมของผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจ และมีความเป็นไปได้ในการต่อยอดไปสู่เชิงพาณิชย์ อย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งการส่งเสริมและ สนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐาน รายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทาง การค้าและการลงทุนในเวทีโลกควบคู่ไปกับการยกระดับ รายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้น ของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ ได้ในคราวเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาและ ฝึกอบรม วิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับ เทคโนโลยี ในทุกสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และ การประกอบ อาชีพอิสระ โดยมีการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมพัฒนาการศึกษาวิชาชีพด้วย การพัฒนา ทักษะพื้นฐานของเด็กอาชีวะให้มีความรู้ทางด้านการจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง ตลอดจน พัฒนาทักษะ ในการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative thinking) ด้วยการสร้างชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือ นวัตกรรมใหม่ ตามสาขาวิชาชีวนำมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนา ผู้ประกอบการ ใหม่ให้สามารถสร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ ทางธุรกิจ เพื่อเพิ่ม ช่องทางอาชีพ

(Career path) ให้กับผู้เรียน ให้สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรมซึ่ง สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ความสามารถในการแข่งขันที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ 2 ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) ประเด็นที่ 8 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุค ใหม่ การจัดการ อาชีวศึกษาจะมุ่งเน้นการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการโดยการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) จัด หลักสูตรการศึกษาที่เน้น อุตสาหกรรมเป้าหมาย (New S-Curve) มีการสอดแทรกองค์ความรู้เชิงธุรกิจ เพื่อตอบสนองความ ต้องการของผู้ประกอบการ และดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในกลุ่มผู้เรียน อาชีวศึกษาในรูปของ “ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา” เพื่อให้ผู้เรียนใน สถานศึกษา อาชีวศึกษา หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจ ที่มีความพร้อม ที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของ ตนเอง หรือ พัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม มีสมรรถนะสอดคล้องกับการทำงาน และมีความสามารถในสาขา อาชีพสูงทั้ง ด้านความรู้และประสบการณ์ตลอดจน มีทัศนคติที่พึงประสงค์ในการเป็นผู้ประกอบการ (สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551) ในกรณีที่ไม่มีครูที่มีคุณสมบัติตรงตามหลักสูตร ให้ สถานศึกษา ประสานไปยังศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำ จังหวัด เพื่อ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ วิทยากรจากสำนักงานการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตาม อรรถาศัย (กศน.) หรือ โรงเรียนเอกชนนอกระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.) สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ธนาคาร และสถานประกอบการ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและ วิชาชีพ (2562) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมที่ มุ่งให้องค์ ความรู้ด้านธุรกิจแก่ นักเรียน นักศึกษาและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนผ่าน กระบวนการ กิจกรรมภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษา จัดตั้งศูนย์บ่ม เพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสบการณ์ การ ทำธุรกิจทั้งใน และนอกสถานศึกษาเพื่อนำความรู้และประสบการณ์ต่อยอดไปเป็นผู้ประกอบการ ซึ่ง จะเป็นแนวทาง ในการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ต่อไปในอนาคตและได้ดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการ อาชีวศึกษามาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2548 ถึงปัจจุบัน มีการประเมินผล โดยฝ่ายประเมิน ติดตามผล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกปีเพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จ ของโครงการ การดำเนินงานในปีการศึกษา 2560 พบว่า มีการก่อตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษา 2,530 ศูนย์ เป็นศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสำหรับนักเรียนระดับปวช.1,265 ศูนย์ ระดับ ปวส. 1,265 ศูนย์ สามารถสร้างผู้ประกอบการต่อยอดได้ 82 ราย และในปีการศึกษา 2561 มีการก่อตั้งศูนย์ บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา 2,582 ศูนย์ เป็นศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสำหรับ นักเรียนระดับ ปวช.1,217 ศูนย์ ระดับ ปวส.1,365 ศูนย์ สามารถ สร้างผู้ประกอบการ ต่อยอดได้ 25 ราย (สำนักงานติดตามประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561) จึงสรุปได้ว่าจำนวนผู้ประกอบการอาชีวศึกษาลดลงสอดคล้อง 3 กับงานวิจัยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม (2565) ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ และ ความสามารถในการบริหารธุรกิจ สมัยใหม่ขาดทักษะในการติดต่อเจรจาธุรกิจระดับสากล และรู้ไม่เท่าทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว

การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสบการณ์การทำงานทั้งในและนอกสถานศึกษา จึงได้ร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) เพื่อนำความรู้ประสบการณ์ต่อยอดไปเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะเป็แนวทางในการสร้างอาชีพและ สร้างรายได้ต่อไปในอนาคต โดยผู้ประกอบการไม่เพียงแต่มีบทบาทในการสร้างธุรกิจและสร้างอาชีพให้กับตนเอง แต่ยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างงานให้กับชุมชน สังคม และประเทศชาติได้อีกด้วย ดังนั้น การเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสำหรับเยาวชนและบุคคลที่สนใจในการเริ่มต้นธุรกิจของตนเอง สถานศึกษาในทุกกระดับมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปมีความเข้าใจเกี่ยวกับการทำธุรกิจ มีทักษะที่จำเป็นในการวางแผน การบริหารจัดการ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจ

ดังนั้นวิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน จึงได้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระด้วยรูปแบบร้านค้าธุรกิจจำลอง โดยเกิดขึ้นภายใต้ธุรกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน มีการพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้มีทักษะของผู้ประกอบการที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชน และสังคมในปัจจุบัน ซึ่งธุรกิจจำลองเป็นธุรกิจที่สร้างขึ้นมามีนักเรียน นักศึกษา เห็นภาพของธุรกิจครบวงจร ช่วยให้การดำเนินธุรกิจมีทิศทางที่ชัดเจนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้ประกอบการมีความรู้และสามารถพัฒนาต่อยอด โดยใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์กับธุรกิจของตนเอง จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้ประกอบธุรกิจจนประสบความสำเร็จ มีคุณภาพและมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) เป็นแนวทางในการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระด้วยรูปแบบร้านค้าธุรกิจจำลอง

1.2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการประกอบอาชีพอิสระด้วยรูปแบบร้านค้าธุรกิจจำลอง

1.3 เป้าหมายและตัวชี้วัด

1.3.1. เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. ในปีงบประมาณ 2568 จำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ได้เข้าร่วมการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการ ได้ดำเนินการประกอบธุรกิจร้านค้าจำลอง ภายในวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ธุรกิจ

2. ในปีงบประมาณ 2568 จำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ผ่านกระบวนการบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการ อาชีวศึกษา สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเป็นเจ้าของธุรกิจ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 คน

3. มีการนำสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม โครงการวิทยาศาสตร์ โครงการธุรกิจ โครงการงานวิจัย ฯลฯ มาต่อยอดเชิงพาณิชย์ด้านผลิตภัณฑ์ (สินค้าหรือบริการ) จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ธุรกิจ

1.3.2. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. ผู้เรียนร้อยละ 80 ที่ได้เข้าร่วมการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจในด้านการประกอบธุรกิจและสามารถดำเนินธุรกิจได้

1.4 วิธีการดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 ถึง 30 กันยายน 2568

1. ศึกษาธุรกิจและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพ
 2. กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจรูปแบบร้านค้าธุรกิจจำลอง
 3. ออกแบบเครื่องมือสำหรับการประเมินการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระ
 4. สร้างและพัฒนาเครื่องมือการประเมินการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระ
 5. เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่ผู้ประเมินได้ออกแบบการประเมินและสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพไว้แล้ว
 6. เมื่อผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการได้แล้ว ก็จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยต้องเลือกใช้วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน
- 2.7 สรุป และอภิปรายผลการประเมินการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระ

1.5 ระยะเวลา

1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568

1.6 ขอบเขตการดำเนินการ

1.6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งหมด 9 สาขาวิชา ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างเครื่องกล สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล สาขาการบัญชี สาขาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว รวม 1,673 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่เข้าร่วมการอบรมเขียนแผนธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ สาขาวิชาละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 90 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระด้วยรูปแบบร้านค้าธุรกิจจำลอง

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.7.1. ผู้เรียนมีศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการและสามารถประกอบอาชีพของตนเองได้
- 1.7.2. ผู้เรียนมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ฝึกฝนความสามารถในการวางแผนธุรกิจ การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริงได้
- 1.7.3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดในการสร้างธุรกิจของตนเอง หรือประกอบอาชีพอิสระที่มีความมั่นคงในอนาคต

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระด้วยรูปแบบร้านค้าธุรกิจจำลอง ผู้วิจัยได้ทบทวนทฤษฎีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๒.๒ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๒.๓ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ บริบทวิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ ยุทธศาสตร์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีและมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง "คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มียศธรรมาภิบาล ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง"

ดังนั้น เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน "วิถี" การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

ในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลายตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท และการปฏิรูประบบเสริมสร้างความรอบรู้และจิตสำนึกทางสุขภาพเพื่อให้คนไทยมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งการเสริมสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่น ซึ่งเป็นการวางรากฐานการส่งต่อเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพสู่การพัฒนาในช่วงอายุถัดไป โดยการส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ การสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับคนรุ่นใหม่ การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมพัฒนาคน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ ในการใช้กิจกรรมนันทนาการและกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐานรวมถึงการพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ

๑.๑ เป้าหมายยุทธศาสตร์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
๒. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

๑.๒ ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๓. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

๑.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมระหว่าง "ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ" ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น "วิถี" การดำเนินชีวิต

๑.๑ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความอบอุ่น ดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มัชยสถ์ อดออม ซื่อสัตย์ และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาพ่อแม่ให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

๑.๒ การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะเข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

๑.๓ การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา เพื่อเผยแผ่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ประชาชน โดยพัฒนา ผู้เผยแผ่ศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างตาม คำสอนที่ถูกต้องของแต่ละศาสนา รวมทั้งมีการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนทางศาสนาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

๑.๔ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการพัฒนา ผู้นำชุมชนให้เป็นต้นแบบของการมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การจัดระเบียบสังคม และการนำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมรวมถึงการลงโทษผู้ละเมิดบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม

๑.๕ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ โดยกระตุ้นให้ภาคธุรกิจมีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล พัฒนาสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมของคนทุกคนในบริษัททั้งพนักงานและลูกค้า ปรับเปลี่ยนทัศนคติการคำนวณผลตอบแทนให้คำนึงถึงต้นทุนทางสังคมส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองสังคม รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการประกอบธุรกิจเพื่อสังคม

๑.๖ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติตามจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัด การจัดเวลา และพื้นที่ออกอากาศให้แก่สื่อสร้างสรรค์ ในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด รวมทั้งการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ นำเสนอตัวอย่างของการมีคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

๑.๗ การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยสร้างความตระหนักให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ของตนเอง การตรงต่อเวลา การยอมรับความหลากหลายเห็นคุณค่าและความสำคัญในการประกอบสัมมาอาชีพหรือมีงานทำ เน้นการพึ่งพาตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อผู้อื่น และเป็นพลเมืองที่ดี และส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม สนับสนุน ส่งเสริม เป้าหมายของประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ

๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัยตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย มีความรอบรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า รวมถึงการพัฒนาและปรับทัศนคติให้คนทุกช่วงวัยที่เคยกระทำผิดได้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๒.๑ ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การส่งเสริมการให้สารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก และให้มีการลงทุนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน

๒.๒ ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาหรืออาชญากรรมต่าง ๆ มี

ความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไปปฏิบัติได้ ตลอดจนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศมีทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

๒.๓ ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล และความต้องการของตลาดแรงงาน มีการทำงานตามหลักการทำงานที่มีคุณค่าเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ มีวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางการเงินเพื่อให้สามารถบริหารจัดการการเงินของตนเอง และครอบครัวมีการวางแผนทางการเงินและการออม การรับผิดชอบของพ่อแม่ต่อครอบครัว มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และการอำนวยความสะดวกด้านความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ แรงงานฝีมือ ความชำนาญพิเศษการเป็นผู้ประกอบการใหม่ และการพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสร้งงานใหม่ ๆ รวมทั้งมาตรการขยายอายุการทำงาน

๒.๔ ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ ส่งเสริมให้มีการทำงานหลังเกษียณ ผ่านการเสริมทักษะการดำรงชีวิต ทักษะอาชีพในการหารายได้ มีงานทำที่เหมาะสมกับศักยภาพ มีการสร้างเสริมสุขภาพ พื้นฟูสุขภาพ การป้องกันโรคให้แก่ผู้สูงอายุ พร้อมกับจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในสังคม

๓. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๓.๑ การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ และความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์ การพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติมีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง การสร้างผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ การหล่อหลอมทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต

๓.๒ การเปลี่ยนโฉมบทบาท 'ครู' ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก "ครูสอน" เป็น "โค้ช" หรือ "ผู้อำนวยการการเรียนรู้" ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้

และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รวมทั้งปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครูคุณภาพ มีระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ การสนับสนุนสื่อการสอนและสร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครุรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ และวัดผลงานจากการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง

๓.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภทจัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ จัดโครงสร้างการจัดการการศึกษาเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และให้เอื้อต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค ทัวถึง และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับสถาบันการศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศ ปฏิรูปการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยแยกออกจากระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน รวมทั้งมีการปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการวัดระดับความรู้ ตลอดจนมีการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

๓.๔ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการจัดระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่นผ่านการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิด การพัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการรู้ดิจิทัล การมีระบบเทียบโอนประสบการณ์ ระบบธนาคารหน่วยกิต มาตรการจูงใจให้คนเข้าสู่การยกระดับทักษะ การให้สถานประกอบการเพิ่มผลิตภาพแรงงานผ่านการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนี้ ต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก-เขียนได้-คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

๓.๕ การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก บนพื้นฐานของความเข้าใจลุ่มลึกในประวัติศาสตร์ประเพณีวัฒนธรรมของไทยและการพัฒนาของประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มการรับรู้ของคนไทยด้านพหุวัฒนธรรม การเห็นคุณค่าและมีความอดกลั้นต่อความแตกต่างทางความเชื่อ ความคิด วิถีชีวิต ผ่านความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อนบ้าน การแลกเปลี่ยนเด็ก เยาวชน และนักเรียนการฝึกตัวและการทำงานระยะสั้นในประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

๓.๖ การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณค่าของครูไปพร้อมกัน การ

พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและใช้ประโยชน์จากระบบการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓.๗ การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาสู่ระดับนานาชาติ ในการให้บริการทางการศึกษา วิชาการ และการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ เป็นศูนย์ฝึกอบรม และศูนย์ทดสอบสมรรถนะในระดับภูมิภาค

๔. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติ ดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเองมนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน โดยการพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท การสร้างสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนประชากรไทยมีอาชีพบนฐานพหุปัญญา การสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

๔.๑ การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อสร้างเด็กและเยาวชนไทยมีการพัฒนาที่สมดุลมีทางเลือกในการใช้ศักยภาพพหุปัญญาในการดำรงชีวิต เกิดอาชีพบนฐานพหุปัญญาที่สังคมยอมรับและเห็นความสำคัญ รวมทั้งมีกลไกคัดกรองและส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษจัดโรงเรียนระบบเสริมประสบการณ์ การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ตลอดจนสร้างมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษผลักดันให้ประเทศไทยมีบทบาทเด่นในประชาคมโลก ทั้งด้านกีฬาภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ตลอดจนการวิจัย

๔.๒ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน เครื่องมือการทำงานที่เหมาะสม การสร้างระบบเชื่อมโยงเครือข่ายวิจัยกับศูนย์ความเป็นเลิศที่มีอยู่ในปัจจุบันในรูปแบบการร่วมมือ การมีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มคนในหลายสาขาวิชาเพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีขั้นแนวหน้าให้สามารถต่อยอดงานวิจัยที่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ การสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยอื่น ๆ ทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทย รวมถึงการเปิดพื้นที่ในการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

๔.๓ การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ ทั้งในรูปแบบการทำงานชั่วคราวและถาวร ตามความเหมาะสมของเป้าหมายการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ รวมถึงผู้มีความสามารถที่มีศักยภาพสูงด้านต่าง ๆ ลูกหลานชาวต่างชาติที่กำเนิดในประเทศไทยที่มีความสามารถพิเศษ และการรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษจากทั่วโลก และผู้เชี่ยวชาญที่มีศักยภาพหรือทักษะสูงในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ควบคู่กับการรักษาและ

ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทั้งคนไทยหรือคนต่างชาติที่กำเนิดในประเทศไทยได้แสดงศักยภาพและใช้ความสามารถในการทำประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ

๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้าน กาย ใจ สติปัญญาและสังคม มุ่งเน้นการเสริมสร้างการจัดการสุขภาวะในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี และมีทักษะด้านสุขภาวะที่เหมาะสม

๕.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ โดยพัฒนาองค์ความรู้และการสื่อสารด้านสุขภาวะที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ให้แก่ประชาชน พร้อมทั้งเฝ้าระวังและจัดการกับความรู้ด้านสุขภาวะที่ไม่ถูกต้อง จนเกิดเป็นทักษะทางปัญญาและสังคมที่เป็นการเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะตนเองของประชาชน อาทิ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของตนเองให้มีความเหมาะสมและการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอในการดำรงชีวิต

๕.๒ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ โดยผลักดันการสร้างเสริมสุขภาวะในทุกนโยบายที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะคนไทย

๕.๓ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี โดยส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นมิตรต่อสุขภาพและเอื้อต่อการมีกิจกรรมสำหรับยกระดับสุขภาวะของสังคม จัดทำมาตรการทางการเงินการคลังที่สนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสุขภาพ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ช่วยในการเสริมการมีสุขภาวะ รวมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ โดยชุมชนและภาคประชาชนก่อนการดำเนินโครงการที่อาจกระทบต่อระดับสุขภาวะ

๕.๔ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างความเป็นเลิศทางด้านบริการทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจรและทันสมัย ที่รวมไปถึงการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ในการให้คำปรึกษาวินิจฉัย และพยากรณ์การเกิดโรคล่วงหน้า การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพทางไกลให้มีความหลากหลาย เข้าถึงง่าย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่ห่างไกล มีการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์เข้ากับอินเทอร์เน็ต ทางด้านสุขภาพ และจัดให้มีระบบการเก็บข้อมูลสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิตให้มีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานความยั่งยืนทางการคลัง รวมถึงการปฏิรูประบบการเก็บภาษีและรายจ่ายเพื่อให้บริการด้านสุขภาพ ตลอดจนการปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพในการสร้างสุขภาวะที่ดีให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างมีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรม และยั่งยืน

๕.๕ การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ โดยให้ชุมชนเป็นแหล่งบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีของประชาชน ผ่านการจัดการความรู้ด้านสุขภาพที่เป็นประโยชน์และสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างสุขภาวะที่พึงประสงค์ระหว่างกันโดยรัฐจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกให้ชุมชนสามารถสร้างการมีสุขภาพดีของตนเองได้ เพื่อให้ชุมชนเป็นพื้นที่สำคัญในการจัดการสุขภาวะของแต่ละพื้นที่

๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการสร้างความรู้ที่มีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๖.๑ การสร้างความรู้ที่มีสุขของครอบครัวไทย โดยส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย โดยเริ่มจากการสร้างและพัฒนาบุตรที่มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพในกลุ่มประชากรวัยเจริญพันธุ์ทุกกลุ่มให้มีประชากรที่มีคุณภาพ รวมถึงการสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยส่งเสริมความรู้ในการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมบนฐานความรู้ทางวิชาการตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์และถึงช่วงอายุต่าง ๆ โดยให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง โดยเน้นการส่งเสริมการเกื้อกูลกันของคนทุกวัยในครอบครัวในการดูแลสมาชิกในครอบครัว การส่งเสริมนโยบายการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน การส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการจัดบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสนับสนุนครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรและการดูแลผู้สูงอายุ การสนับสนุนบทบาทของชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้ามาเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว รวมทั้งปรับปรุงกฎหมาย กำหนดบทบาท และจัดสรรทรัพยากรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสริมพลังครอบครัวควบคู่กับการปฏิรูปสื่อให้มีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ในการให้ความรู้ต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว

๖.๒ การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

๖.๓ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลูกฝังให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ครอบครัว ทุกลักษณะรวมถึงจัดให้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมสาธารณะให้เป็นศูนย์รวมแห่งการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพตลอดจนการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้ง่าย

๖.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพและการพัฒนาอาชีพ ในตลอดช่วงชีวิต เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละกระทรวงให้มีความเข้มแข็ง และตอบโจทย์ประเทศ เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากร

มนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพบุคคลของประเทศ นำไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายและปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคนไทยอย่างมีทิศทางและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต รวมถึงข้อมูลที่สนับสนุนการผลิตกำลังแรงงานที่มีทักษะตรงต่อความต้องการของตลาดงานในอนาคต และใช้ประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อธนาคารคลังสมองเพื่อรวบรวมผู้สูงอายุที่มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

๗. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดยมุ่งส่งเสริมการใช้กิจกรรมนันทนาการและกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน การสร้างนิสัยรักกีฬาและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และการใช้กีฬาและนันทนาการในการพัฒนาจิตใจ สร้างความสามัคคีของคนในชาติ หล่อหลอมการเป็นพลเมืองดีพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพในระดับนานาชาติในการสร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศชาติเพื่อรองรับอุตสาหกรรมกีฬา

๗.๑ การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต โดยส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป บุคคลกลุ่มพิเศษ และผู้ด้อยโอกาส มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเล่นกีฬาบางชนิดที่มีความจำเป็นต่อทักษะในการดำรงชีวิต รวมทั้งการมีอิสระในการประกอบกิจกรรมนันทนาการตามความถนัดหรือความสนใจเฉพาะบุคคล และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีชีวิต เพื่อพัฒนาจิตใจสร้างความสัมพันธ์อันดี หล่อหลอมจิตวิญญาณและการเป็นพลเมืองดี

๗.๒ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ โดยเน้นการจัดกิจกรรมกีฬา สร้างโอกาสและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาอย่างต่อเนื่อง การปลูกฝังให้มีคุณธรรมของความเป็นนักกีฬา มีระเบียบ วินัย รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัยและรู้จักการขอโทษ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬาและนันทนาการที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย

๗.๓ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ โดยมุ่งการสร้างและพัฒนา นักกีฬาของชาติ การเฟ้นหานักกีฬาที่มีความสามารถ สร้างพื้นที่และโอกาสในการแข่งขันแสดงศักยภาพด้านกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา การส่งเสริมการจัดกีฬาระดับนานาชาติและสร้างแรงบันดาลใจในการต่อยอดความสำเร็จจากความเป็นเลิศสู่การประกอบอาชีพและมีเส้นทางอาชีพที่มั่นคง ควบคู่กับส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมด้านการกีฬา นันทนาการและวิทยาศาสตร์การกีฬา การจัดการความรู้ และพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อนำมาใช้ส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาเพื่อการอาชีพ และนันทนาการเชิงพาณิชย์

๗.๔ การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา โดยมุ่งสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการทั้งครูหรือผู้สอน กีฬาผู้ตัดสินกีฬา นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้บริหารการกีฬา อาสาสมัครกีฬา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป บุคคลกลุ่มพิเศษ และผู้ด้อยโอกาสได้อย่างถูกต้อง และสามารถต่อยอดศักยภาพในการพัฒนาเป็นบุคลากร

ทางการกีฬาและนันทนาการที่มีมาตรฐานของประเทศ รวมทั้งสนับสนุนและเสริมศักยภาพรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬาและนันทนาการและการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการลงทุนและฐานการผลิตด้านอุตสาหกรรมกีฬาของภูมิภาคเอเชียควบคู่กับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ การสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตบุคลากร และการพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาและนันทนาการ ตลอดจนมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการกีฬาและนันทนาการ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๖๑)

๒.๒ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๒ หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ ๓.๓ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยเฉพาะหมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคตแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงได้กำหนดหลักการสำคัญไว้ดังนี้

๑. สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียนและประชาชน โดยให้ทุกหน่วยงานนำรูปแบบการทำงานที่บูรณาการการทำงานร่วมกัน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสานต่อความร่วมมือที่เข้มแข็ง และสร้างหลักประกันว่าทุกคนจะต้องมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่

๒. สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กรประชาชนและประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

๓. ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชน โดยมุ่งเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาเพื่อร่วมกัน "พลิกโฉมการศึกษาสู่ยุคดิจิทัล" (Transforming Education to Fit in the Digital Era)

ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงชาติ ศาสนา ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม กีฬา ความปลอดภัย ความมีโอกาและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับสำหรับโลกยุคใหม่

นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

๑.๑ สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น

๑.๒ ปลุกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และไซเบอร์อย่างสร้างสรรค์

๑.๓ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑.๔ พัฒนาบทบาทและภารกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

๒. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน

๒.๒ จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น

๒.๓ พัฒนาระบบการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต

๒.๔ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน

๒.๕ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย

๒.๖ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๒.๗ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและบริบทของพื้นที่

๒.๘ ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๙ ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

๒.๑๐ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เว้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

๓. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

๓.๑ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาเด็กตกหล่นและออกกลางคัน

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนารอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบางรวมทั้งกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๕-๒๔ ปีที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training : NEETs)

๓.๔ พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home-based Learning) รวมทั้งการศึกษา ๆ

๓.๕ พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ในหน่วยงานที่จัดการศึกษาและให้มีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตในภาพรวม และการเชื่อมโยงทั้งระหว่างรูปแบบ ประเภทและระดับการศึกษา

๔. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔.๑ พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกโรงเรียนและระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

๔.๒ ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

๔.๓ พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

๔.๕ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start Up) ภายใต้อำเภอพัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

๔.๖ เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยให้

๔.๗ พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่นอกกระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพเพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะ และได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๕. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร

๕.๑ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (Digital Performance Appraisal : DPA)

๕.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา

๕.๓ พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลไปใช้ในการยกระดับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน

๕.๕ พัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

๕.๖ ส่งเสริมสนับสนุนการทดสอบสมรรถนะครู และบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน

๕.๗ เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

๖. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

๖.๑ ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

๖.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๓ พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖.๔ เสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมและปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตมิชอบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๗. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

ดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

๑. ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้างต้น เป็นกรอบแนวทางในการจัดดำเนินการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ

๒. ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผล ในระดับนโยบายทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ

๓. กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขข้อขัดข้อง พร้อมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการติดตามฯ ตามข้อ ๒ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ

๔. สำหรับภารกิจของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่ปฏิบัติในลักษณะงานในเชิงหน้าที่ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว หากมีความสอดคล้องกับหลักการนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งรัด กำกับ ติดตามตรวจสอบให้การดำเนินการเกิดผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๗)

๒.๓ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

การดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เป็นกิจกรรมที่สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวข้างต้น โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และกำหนดให้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และมีบทบาทในการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ผู้เรียนอาชีวศึกษา ประชาชนทั่วไป ให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษา สามารถต่อยอดเป็นผู้ประกอบการเป็นแนวทางในการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ โดยสนับสนุนงบประมาณให้แก่สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา รวมทั้งจะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาทุกแห่ง เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการให้ผู้เรียนอาชีวศึกษา สามารถนำแผนธุรกิจที่ตน

พัฒนาไปสร้างรายได้ระหว่างเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้ต่อไปในอนาคต

กิจกรรมตามภารกิจของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพได้ดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ และกำหนดแนวทางการบริหารงานไว้ดังนี้

๑. การบริหารจัดการ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพและสถานศึกษาดำเนินการด้วยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

๒ การประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ได้กำหนดกรอบการดำเนินการไว้ดังนี้

๑. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย กรอบทิศทางและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้กับสถานศึกษา

๒. กำหนดแผนการดำเนินงาน และการบริหารจัดการงบประมาณ ตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ

๓. จัดทำเอกสารแนวทางการปฏิบัติงาน ตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ และแนวทางการรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบออนไลน์

๔. ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ โดยการดำเนินงานจะแบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ ๑ การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา โดยการรายงานผ่านระบบออนไลน์

รูปแบบที่ ๒ การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม ด้วยแบบสอบถาม

รูปแบบที่ ๓ การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

๖. จัดประชุมวิชาการ การดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย

๖.๑ กิจกรรมเชิดชูเกียรติสถานศึกษาต้นแบบที่มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๖.๒ จัดนิทรรศการแสดงผลงาน นวัตกรรมเด่นของสถานศึกษา

๖.๓ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสถานศึกษาต้นแบบที่มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

๗. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ และจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน

๘. รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเผยแพร่เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน

๓. มาตรการเสริมแรง

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กำหนดมาตรการเสริมแรงให้กับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ซึ่งจะพิจารณาจากการรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด และผลการประเมินการดำเนินงาน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนการมอบโล่เชิดชูเกียรติให้แก่สถานศึกษาต้นแบบ

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของผู้ประกอบการ

Lily Walter (๒๐๑๖) ได้สรุปความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบการ เป็นการแสวงหาโอกาสในการเริ่มต้นธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยที่ยอมรับความเสี่ยงด้านต่างๆ ได้แก่ กฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ เงินลงทุนหรือหุ้น ระยะเวลา เงื่อนไขทางอาชีพ การเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการอาจเป็นสิ่งใหม่หรือไม่ก็ได้โดยใช้ความสามารถ ความพยายาม และเงินทุน เพื่อให้การดำเนินธุรกิจ ประสบผลสำเร็จและมีผลกำไร

เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทย์ (๒๕๖๔) ได้ให้ความหมายว่าผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของกิจการหรือผู้ที่คิดริเริ่มจัดตั้งธุรกิจขึ้นมาเป็นของตนเองมีการวางแผนการดำเนินงาน และดำเนินธุรกิจทุกด้านด้วยตนเอง โดยมองเห็นโอกาสทางธุรกิจและยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานของธุรกิจผ่านทางเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายของผู้ประกอบการว่า หมายถึงบุคคลที่สามารถนำปัจจัยการผลิตต่างๆ มาดำเนินการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีประสิทธิภาพที่สุด โดยอาศัยหลักการบริหารที่ดี การตัดสินใจจากข้อมูลหรือจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างรอบคอบ รวมถึงความรับผิดชอบ ผลตอบแทน คือ กำไร (Profit) โดยผู้ประกอบการถือเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิต (ที่ดิน หุ่น แรงงาน และผู้ประกอบการ)

วรรณพรรณ รักษณ (๒๕๖๐) ได้ให้ความหมายว่าผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ริเริ่มที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาและคอยประคับประคองให้ธุรกิจที่ตั้งขึ้นมานั้นอยู่รอดและมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนตลอดไป

กตัญญู หิรัญญสมบุรณ์ (๒๕๕๗) ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ริเริ่มทำธุรกิจด้วยความกล้าเสี่ยง และมุ่งมั่นอุตสาหะสู่โดยก่อร่างสร้างธุรกิจใหม่ขึ้น ผู้ประกอบการจะแสวงหาโอกาสในการดำเนินธุรกิจ และพยายามอย่างเต็มที่ในการดำเนินงานเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจ และตนเองลักษณะส่วนตัวของผู้ประกอบการจะมีอิทธิพลความสำเร็จมากที่สุดต่อการดำเนินการทุกขั้นตอน เพราะลักษณะของผู้ประกอบการจะเป็นสิ่งกำหนดความสำเร็จของกิจการและเป็นแนวพฤติกรรมการทำงานของธุรกิจโดยรวม

สรุปได้ว่า ความหมายของผู้ประกอบการไว้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่เป็นเจ้าของ หรือเป็นผู้รับผิดชอบบริหารกิจการที่มีวิสัยทัศน์ในการมองเห็นโอกาสในการสร้างสรรค์องค์การให้มี ประสิทธิภาพหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยการยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการ

ความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ

เรณู สมบัติใหม่ (๒๕๖๒) กล่าวว่าความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ ดังนี้

๑. เป็นบุคคลที่มองเห็นโอกาสในทางธุรกิจที่จะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ
๒. สามารถหาช่องทางที่จะสร้างธุรกิจเป็นของตนเองได้
๓. ทำให้เกิดการพัฒนารัฐกิจขึ้นมาอย่างมากมาย และหลากหลายรูปแบบ
๔. มีการลงทุน มีการสร้างงาน

วรรณพรรณ รักษณ (๒๕๖๐) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ ดังนี้

๑. ทำให้เกิดการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๒. มีการพัฒนาแรงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๓. ทำให้เกิดการลงทุน
๔. ทำให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนสูงขึ้น
๕. ทำให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้สูงขึ้น
๖. ให้ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น
๗. ทำให้ประเทศมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเพิ่มมากขึ้น
๘. ทำให้เกิดวิทยาการใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย

สามารถสรุปได้ว่า ความเป็นผู้ประกอบการ มีความสำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ
๒. เพื่อพัฒนาธุรกิจ
๓. เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้
๔. สร้างนวัตกรรม วิทยาการใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ประเภทของผู้ประกอบการ

สุภาภรณ์ เจริญประดับ (๒๕๖๓) ได้แบ่ง ประเภทของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

๑. ธุรกิจการเกษตร (Agriculture) การประกอบธุรกิจการเกษตร ได้แก่ การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำป่าไม้ การทำปศุสัตว์ ฯลฯ

๒. ธุรกิจอุตสาหกรรม (Manufacturing) การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม ได้แก่ ธุรกิจผลิตสินค้าเพื่ออุปโภค แบ่งเป็น ๒ ลักษณะดังนี้

๒.๑ อุตสาหกรรมในครัวเรือน จัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กใช้แรงงานเฉพาะสมาชิกในครอบครัว ลงทุนไม่สูงนัก ส่วนใหญ่เป็นการใช้เวลาว่างจากการประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนาทำไร่ขณะที่รือเก็บเกี่ยวพืชผลก็ใช้เวลาว่างมาทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน ได้แก่ อุตสาหกรรมทอผ้า อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา อุตสาหกรรมทำเครื่องเงิน อุตสาหกรรมทำเครื่องจักรสาน ฯลฯ

๒.๓ อุตสาหกรรมโรงงาน เป็นอุตสาหกรรมที่ผู้ผลิตสินค้ามีโรงงาน มีเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้าได้ครั้งละจำนวนมาก มีการจ้างแรงงานจากบุคคลภายนอก ได้แก่ โรงงานผลิตรถยนต์ โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป โรงงานผลิตพลาสติก ฯลฯ

๓. ธุรกิจเหมืองแร่ (Mineral) การประกอบธุรกิจเหมืองแร่ ได้แก่ การทำเหมืองแร่ชนิดต่าง ๆ การขุดเจาะถ่านหิน การขุดเจาะนำทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ

๔. ธุรกิจการพาณิชย์ (Commercial) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่กระจายสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไปสู่ผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคได้อุปโภคบริโภคสินค้า ตามความต้องการ ได้แก่ธุรกิจพ่อค้าคนกลาง ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ตัวแทนจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ

๕. ธุรกิจการก่อสร้าง (Construction) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่ในการนำวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ อิฐ หิน ทราย มาใช้ในการก่อสร้าง เช่น สร้างถนน สร้างอาคาร สร้างเขื่อน ก่อสร้างโรงพยาบาล

๖. ธุรกิจการเงิน (Finance) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่ส่งเสริมให้ธุรกิจอื่นทำงานได้คล่องตัวขึ้น เนื่องจากการทำธุรกิจจะต้องเริ่มจากการลงทุน ซึ่งต้องใช้เงินในการลงทุน เช่น นำมาซื้อที่ดินปลูกสร้างอาคาร จ้างคนงาน ซื้อสินค้าจากต่างประเทศหรือส่งสินค้าไปขายต่างประเทศ ธุรกิจการเงินจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการติดต่อซื้อขาย ชำระเงินระหว่างกัน ธุรกิจที่จัดเป็นธุรกิจการเงิน ได้แก่ ธุรกิจประเภทธนาคาร บริษัทประกันภัย บริษัทการเงิน

๗. ธุรกิจให้บริการ (Service) เป็นธุรกิจที่อำนวยความสะดวกสบายให้ผู้บริโภค ได้แก่ ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจการสื่อสาร ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจกิจการโรงแรม ฯลฯ

๘. ธุรกิจอื่น ๆ เป็นธุรกิจที่นอกเหนือจากธุรกิจประเภทที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจ อาชีพอิสระต่าง ๆ เช่น วิศวกร แพทย์ สถาปัตย์ ช่างฝีมือ ประติมากรรม ฯลฯ

วรรณพรรณ รักษชน (๒๕๖๐) ได้แบ่ง ประเภทของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

๑. การเกษตร (Agriculture) การประกอบกิจการเกี่ยวกับการเกษตร ได้แก่ การทำนา การปลูกพืชไร่ การทำสวน การทำฟาร์มซึ่งผลผลิตที่ได้จากธุรกิจประเภทนี้ เรียกว่า "ผลิตผลเกษตร"

๒. การผลิตวัตถุดิบ (Production of Raw Materials) ได้แก่ การทำเหมืองแร่ ประมง ป่าไม้ การย่อยหิน เป็นการประกอบการที่จัดหาวัตถุดิบสำหรับใช้ในการผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป

๓. การผลิตสินค้า (Manufacturing) ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ออกมาใช้ในการตลาด ทั้งภายในประเทศและขยายออกสู่ตลาดต่างประเทศ เช่น โรงงานทอผ้า

๔. การก่อสร้าง (Construction) การก่อสร้างมีส่วนช่วยให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศเจริญรุ่งเรืองขึ้น ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมก่อสร้างก่อให้เกิดผลผลิตในอุตสาหกรรมอื่นที่ตามมาอีกมากมาย เช่น โรงงานเหล็กเส้น โรงโม่หินและย่อยหิน อุตสาหกรรมคู่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รวมทั้งอุตสาหกรรม ไม้ อิฐ เหล็กกล้า ทองแดง กระจก เป็นต้น ซึ่งเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการสร้างถนน ที่อยู่อาศัย โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ทำงานโรงงาน และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ

๕. การค้าส่งและการค้าปลีก (Wholesale and Retail Trade) เป็นธุรกิจในการจัดจำหน่ายที่จะช่วยและสนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือบริการจากแหล่งผลิตไปสู่แหล่งบริโภคให้ตรงต่อเวลา สถานที่ และความต้องการของผู้บริโภค

๖. การคมนาคมและการขนส่ง (Communication and Transportation) เป็นการประกอบการ ที่ช่วยสนับสนุนธุรกิจอื่น ๆ กล่าวคือ ระบบการขนส่งได้ช่วยให้วัตถุดิบไปถึงโรงงานช่วยนำสินค้าจากโรงงานไปสู่พ่อค้าส่งและพ่อค้าปลีก

๗. การเงิน การประกันภัย และการซื้อขายหลักทรัพย์ (Finance, Insurance, and RealEstate) เป็นการประกอบการอีกประเภทหนึ่งที่มีหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือธุรกิจประเภทอื่น ๆ ให้เจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว อย่างธุรกิจด้านการเงิน เช่น สถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์

๘. การบริการ (Services Enterprise) ได้แก่ ธุรกิจเสริมสวย โรงแรม ท่องเที่ยว งานออกแบบ ให้คำปรึกษาต่าง ๆ กีฬา บันเทิง ฯลฯ ผู้ประกอบการที่ให้บริการทันสมัยมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้เช่นกัน เช่น ธุรกิจการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาภายในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Maria Divina (๒๐๒๐) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะประกอบด้วย การดำเนินงาน ๔ ขั้นตอน ดังนี้ ๑)สำรวจความต้องการพัฒนา เป็นกระบวนการเก็บข้อมูล ๒) กำหนดภารกิจในการพัฒนา เป็นกำหนดกิจกรรมและหลักสูตร ๓) ดำเนินการพัฒนา เป็นการปฏิบัติตามแผนพัฒนานักศึกษา ๔) ประเมินผล เป็นการกำหนดแบบประเมินตามวัตถุประสงค์ ใช้การสังเกต แบบสัมภาษณ์

Laura M. Desimone. (๒๐๐๒) ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีสมรรถนะประกอบด้วย การดำเนินงาน ๔ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) ประเมินความต้องการในการพัฒนา เป็นเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม ปฏิบัติตามแผนงาน ๒) กำหนดภารกิจในการพัฒนา เป็นกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา ๓) ดำเนินพัฒนา เป็นการกำหนดตารางการพัฒนา จัดหาวัสดุอุปกรณ์ วิทยากร๔) การประเมินการพัฒนา เป็นกำหนดแบบการประเมิน ใช้แบบประเมินการประชุมสรุปอภิปรายผลวิเคราะห์ ประสานโนบล (๒๕๖๔) ได้สรุปกระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะประกอบด้วย การดำเนินการพัฒนา ๔ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) สำรวจความต้องการ เป็นการรวมข้อมูลในการพัฒนา โดยใช้แบบสอบถาม ระดมสมอง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอ ๒) จัดทำแผนพัฒนา เป็นการกำหนดหลักสูตร ออกแบบกิจกรรม บรรจุในแผนปฏิบัติการ ๓) ดำเนินการ เป็นขั้นตอนวางแผนปฏิบัติ ๔) การประเมินผล โดยการบันทึกตามแบบฟอร์ม แบบสังเกต การประชุมสรุปผลการอภิปรายผล

พรสรัญ ชัยยา (๒๕๖๒) ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ประกอบด้วย การดำเนินงาน ๓ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) การประชุมกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา ๒) วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย กำหนดภารกิจ ร่างโครงการ/กิจกรรม ขอใช้โครงการ บรรจุในแผนปฏิบัติการ ๓) ประเมินผล โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการประเมิน โดยใช้แบบสังเกต สัมภาษณ์

เกรียงไกร รุระพันธ์ (๒๕๕๘) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะเน้นการนำไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) การศึกษาความต้องการพัฒนา การออกแบบและใช้ การระดมสมอง แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ๒) จัดทำแผนพัฒนา กำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม ร่างโครงการ/อนุมัติโครงการ ประกาศใช้โครงการ ๓) ดำเนินการพัฒนา กำหนดขั้นตอนการพัฒนา จัดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เชิญวิทยากร นำไปปฏิบัติ ๔) การประเมินผล กำหนดแบบประเมิน ประกอบด้วย แบบสอบถาม

วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Lisa McIntyre-Hite (๒๐๑๖) ได้กล่าวถึง วิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ด้วยวิธีการสถานการณ์จำลอง เป็นการจำลองเหตุการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนให้เกิดความรู้และทักษะที่เกิดจากการได้ปฏิบัติ โดยดำเนินการ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดสถานการณ์ เหมือนจริง สรุปอภิปรายผล

Nornazira Suhairoma (๒๐๑๔) ได้กล่าวว่า วิธีการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพด้วยวิธีการ ได้แก่สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดสถานการณ์ กำหนดขั้นตอน สรุปอภิปราย การฝึกอบรม มีขั้นตอน ความต้องการฝึกอบรม ออกแบบหลักสูตร ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินผล

คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (๒๕๖๓) กล่าวถึงวิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย

๑. การจัดสถานการณ์จำลอง เป็นการเลียนแบบเหตุการณ์เหมือนจริง ดำเนินการ ดังนี้
 - ๑.๑ หาความต้องการ
 - ๑.๒ กำหนดจุดประสงค์
 - ๑.๓ กำหนดสถานการณ์
 - ๑.๔ ดำเนินการ กำหนดเวลา จัดหาวัสดุ
 - ๑.๕ ประเมินผล
๒. การอบรม เป็นกระบวนการเรียนรู้นอกหลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้
 - ๒.๑ การสำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรม ใช้แบบทดสอบ การสังเกต
 - ๒.๒ การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม กำหนดวัตถุประสงค์
 - ๒.๓ กระบวนการฝึกอบรม ก่อนการฝึกอบรม ได้แก่วางแผน แต่งตั้งกรรมการ กำหนดสถานที่วิทยากร งบประมาณ ขออนุมัติโครงการ ระหว่างการอบรม ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินระหว่างฝึกอบรม หลังการอบรม ได้แก่ประเมินผล/ติดตามผล
๓. การศึกษาดูงาน เป็นการมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการณ์ปฏิบัติจริง ดำเนินการดังนี้
 - ๓.๑ เตรียมการก่อนศึกษาดูงาน วิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ เลือกสถานที่
 - ๓.๒ เตรียมผู้ศึกษาดูงาน แต่งตั้งกรรมการ ประธานประกอบการ
 - ๓.๓ ศึกษาดูงาน ได้แก่ สัมภาษณ์ สังเกต จัดอภิปรายถอดบทเรียน
 - ๓.๔ ประเมินผลการศึกษาดูงาน

จากการศึกษา วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น นำมาวิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ได้ดังนี้ ๑.จัดสถานการณ์จำลอง เป็นการเรียนแบบเหตุการณ์เหมือนจริง ดำเนินการ ดังนี้ สำรวจความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดสถานการณ์ ดำเนินการ แต่งตั้งกรรมการ จัดหาวัสดุกำหนดเวลา และประเมินผล ๒.การฝึกอบรม เป็นกระบวนการจัดเรียนรู้จากหลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้ หาความจำเป็นในการ

ฝึกอบรมโดยวิธีการสำรวจ การสังเกต การทดสอบ การกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านทัศนคติการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อพัฒนา นักศึกษาให้มีสมรรถนะ กระบวนการฝึกอบรม ได้แก่ ก่อนการฝึกอบรมดำเนินการ ดังนี้ ประชุมเพื่อวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการการฝึกอบรม แจ้งผู้เข้ารับการอบรม ๓.การศึกษาดูงาน เป็นการมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการปฏิบัติงานจริงควรดำเนินการ ดังนี้ การเตรียมการก่อนการศึกษา ดูงาน ได้แก่ วิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการศึกษาดูงาน เลือกสถานที่ที่จะไปศึกษาดูงาน เตรียมผู้ศึกษาดูงาน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประสานสถาน ประกอบการ ได้แก่ โดยให้ศึกษาข้อมูล เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน ที่จะไปศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเตรียม ซักถามข้อสงสัยต่างๆ จัดให้มีการบรรยายสรุปเกี่ยวกับหน่วยงานนั้นก่อนที่จะเข้าไปศึกษาดูงานแบ่ง งานให้ผู้ศึกษาดูงานพิจารณาในรายละเอียดของหัวข้อที่จะไปศึกษาดูงานติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานที่จะไปศึกษาดูงาน การศึกษาดูงาน ได้แก่ สัมภาษณ์ สังเกต จัดอภิปรายถอยบทเรียน และการประเมินผลการศึกษาดูงานกำหนดสถานที่ และประสานวิทยากร ประเมินค่าใช้จ่าย ขออนุมัติ โครงการ ระหว่างการอบรมดำเนินการ ดังนี้ ดำเนินโครงการฝึกอบรม การประเมินระหว่างฝึกอบรม หลังการอบรม ดำเนินการ ดังนี้ประเมินผลหลังการอบรม และการประเมินผล/ติดตามผลโครงการการ ฝึกอบรม

๒.๕ บริบทวิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

ตราวิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

ที่ตั้ง

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน ๑๐๑ ม.๑ ต.ทองมั่งคด อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๒๓๐

โทรศัพท์ ๐๓๒๖๕๑๐๖๑ โทรสาร ๐๓๒๖๕๑๐๖๒

เว็บไซต์ <http://www.bspc.ac.th/> E-mail.com Prachuapool@vec.go.th

วิสัยทัศน์ (Vision)

“วิทยาลัยการอาชีพบางสะพานเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาผลิตและพัฒนากำลังคนที่มี คุณธรรมและคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ ๒๑ ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง”

พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะอาชีพและคุณลักษณะกำลังคนในศตวรรษที่ ๒๑
๒. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

๓. พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ
๔. พัฒนาคุณภาพงานวิจัยครู และพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สู่ผู้เรียน
๕. สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการอาชีวศึกษา

ปรัชญาวิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

“ภวนามยปัญญา” คือ ปัญญาเกิดจากการฝึกฝน

เอกลักษณ์วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

จัดการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีโดยความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

อัตลักษณ์วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ล้ำเลิศวิชาการ

คำขวัญนักเรียน – นักศึกษา

วิชาการดี มีฝีมือ ยึดถือวัฒนธรรมไทย มีน้ำใจพัฒนา

คุณธรรมอัตลักษณ์

วินัย รับผิดชอบ พอเพียง

ประวัติสถานศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน เป็นสถานศึกษาที่สร้างขึ้นเพื่อจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ ทุกระดับ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งก้าวทันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่วนรวมของประเทศ อันเป็นการเสริมสร้างและพัฒนากำลังคนของประเทศให้มี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เลขที่ ๑๐๑ หมู่ ๑ ถนนเพชรเกษม ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๒๓๐ โทรศัพท์ ๐๓ ๒๖๙ ๗๐๖๒ โทรสาร ๐๓ ๒๖๙ ๗๐๖๑ website : <http://www.bspc.ac.th> บนเนื้อที่ ๔๓ ไร่ ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น ๒๗,๙๖๙,๘๐๐ บาท (ยี่สิบเจ็ดล้าน เก้าแสนหกหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) แบ่งงบประมาณออกเป็น ๓ ปี คือ

ปี ๒๕๓๗ งบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐.- บาท

ปี ๒๕๓๘ งบประมาณ ๑๖,๐๐๐.๐๐๐.- บาท

ปี ๒๕๓๙ งบประมาณ ๖,๑๘๘,๐๐๐.- บาท

ในปี ๒๕๓๘ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๑๓.๓๙ น. ได้ทำพิธีวางศิลาฤกษ์ และดำเนินการก่อสร้าง โดยห้างหุ้นส่วนจำกัดทับสะแกก่อสร้าง วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรก เมื่อปีการศึกษา ๒๕๓๙ โดยจัดตั้งตาม วัตถุประสงค์ขยายการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อสอดคล้องกับการขยายตัวกับเศรษฐกิจในขณะนั้น โดยเปิดทำการเรียน การสอนดังนี้

สาขาอุตสาหกรรมมี ๓ สาขางาน

- สาขางานช่างยนต์
- สาขางานไฟฟ้ากำลัง
- สาขางานอิเล็กทรอนิกส์

สาขการบริหารธุรกิจมี ๒ สาขางาน

- สาขางานบัญชี
- สาขางานการชาย

ทำเนียบผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

๑. นายทวีพันธ์ คล้ายเพชร ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐
๒. นายสุรินทร์ นวลรอด ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔
๓. นายบรรยงค์ วงศ์สกุล ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
๔. นายพิษณุเวท โพธิ์เพชร ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓
๕. นายนิมิตร ศรียาภัย ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน

สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน ตั้งอยู่บนพื้นที่สภาพภูมิประเทศที่สวยงาม มีป่าไม้ ภูเขา สภาพอากาศที่มี ความเหมาะสม ร่มรื่น สถานที่รอบ ๆ และชุมชนใกล้เคียง รวมทั้งบริษัท ด้านข้อมูลพื้นฐาน มีดังนี้

๑. ชุมชนรอบ ๆ วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน ส่วนมากยังมีพื้นที่เป็นไร่/สวน
๒. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา
๓. อาชีพของผู้ปกครอง มีอาชีพทำสวน รับจ้าง ค้าขาย และรับราชการ
๔. รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยประมาณ ๕,๐๐๐ - ๘,๐๐๐ บาท/เดือน
๕. ค่าใช้จ่ายของนักเรียน ๕๐ - ๑๐๐ บาท/วัน/คน
๖. บริษัท สหวิริยาอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
๗. บริษัท เหล็กแผ่นรีดเย็นไทย จำกัด (มหาชน)
๘. บริษัท เหล็กแผ่นเคลือบไทย จำกัด (มหาชน)
๙. บริษัท บางสะพานบาร์บิล จำกัด (มหาชน)
๑๐. บริษัท บางสะพานทรานสปอร์ต จำกัด (มหาชน)
๑๑. บริษัท ท่าเรือประจวบฯ จำกัด (มหาชน)
๑๒. บริษัท บีเอส เมทล จำกัด (มหาชน)
๑๓. บริษัท เทพวัลย์ยนตรกิจ จำกัด
๑๔. บริษัท เวสต์โคสต์เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
๑๕. บริษัท คอมทู จำกัด
๑๖. สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางสะพาน
๑๗. บริษัท โตโยต้าประจวบสาขาบางสะพาน
๑๘. บริษัท ศิริวัฒนาพร จำกัด
๑๙. สำนักงานที่ดินส่วนแยกอำเภอบางสะพาน
๒๐. บริษัท เอ็น ซี เค มอเตอร์ จำกัด
๒๑. โรงเรียนบางสะพานวิทยา
๒๒. โรงเรียนธนาคารอสมสิน
๒๓. โรงเรียนบ้านบางสะพาน (บ้านล่าง)
๒๔. เกษะทะลุ

- ๒๕. วนอุทยานบ้านกลางอ่าว
- ๒๖. สหกรณ์โคนมอำเภอบางสะพาน
- ๒๗. วัดเกาะยายฉิม
- ๒๘. วัดเขาโบสถ์
- ๒๙. วัดห้วยทรายขาว
- ๓๐. วัดทุ่งกระต่ายทอง
- ๓๑. วัดถ้ำม้าร้อง

ขนาดและที่ตั้ง

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน ปัจจุบันมีเนื้อที่ ๔๓ ไร่ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๐๑ ถนนเพชรเกษม ตำบล
ทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๒๓๐ โทรศัพท์ ๐๓๒-๖๙ ๗๐๖๒ โทรสาร
๐๓๒-๖๙๗๐๖๑ ระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต <http://www.bspc.ac.th> ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
bspcc@bspc.ac.th

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน มีอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการและบ้านพักครู ดังนี้

๑. อาคารเรียนปฏิบัติการ ๑ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๑ หลัง ปัจจุบันใช้เป็นอาคาร
เรียน

แผนกสามัญสัมพันธ์ และแผนกการโรงแรม

๒. อาคารเรียนปฏิบัติการ ๔ ชั้น สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๑ จำนวน ๑ หลัง ปัจจุบันใช้เป็นอาคาร
เรียนและ ปฏิบัติการช่างอุตสาหกรรม

๓. อาคารวิทยบริการ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๑ หลัง ปัจจุบันเป็นอาคารห้องสมุด

๔. อาคารปฏิบัติการ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๑ หลัง ปัจจุบันเป็นอาคารเรียนแผน

พณิชยการและ แผนกคอมพิวเตอร์

๕. อาคารเอนกประสงค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑ หลัง

๖. อาคารทวิภาคี สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑ หลัง

๗. อาคารโรงฝึกงาน แผนกช่างกลโรงงาน สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑ หลัง

๘. โรงฝึกงานช่างยนต์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๑ หลัง ปัจจุบัน ใช้เป็นอาคารเรียนและ
อาคาร ปฏิบัติการช่างยนต์

๙. อาคารหอประชุม สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๑ หลัง ปัจจุบันใช้เป็นอาคารหอประชุม

๑๐. โรงอาหารเอนกประสงค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวน ๑ หลัง

๑๑. บ้านพักครู สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๒ หลัง

๑๒. บ้านพักภารโรง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๓ หลัง

๑๓. บ้านพักผู้อำนวยการ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๑ หลัง

๑๔. ห้องนํ้านักเรียน สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๒ หลัง

๑๕. ต่อเติมอาคารโรงฝึกงานช่างโลหะการร่วมกับ SSI สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๖. สนามฟุตบอลพร้อมติดตั้งอุปกรณ์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๑ หลัง

๑๗. หลังคาเอนกประสงค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ หลัง ๑๘. หลังคาสนามฟุตบอล
สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ หลัง ๑๙. อาคารศูนย์บ่มเพาะ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑ หลัง
๒๐. อาคารประชาสัมพันธ์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๑ หลัง

เป้าประสงค์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับ
ทิศทางการพัฒนาประเทศ

๒. ยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาพัฒนาคุณภาพและ
สมรรถนะของผู้เรียนเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคมในประเทศและภูมิภาคอาเซียน

๓. พัฒนาคุณภาพและการยกระดับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่สถานศึกษาต้นแบบ
ส่งเสริมพัฒนานักเรียน บุคลากรและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อเป็นสถาบันอาชีวศึกษา และเป็น
ที่ยอมรับในอาเซียน

๔. สร้างองค์ความรู้ด้านวิจัย นวัตกรรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาอาชีพสู่
ชุมชนและสังคมให้บริการวิชาชีพ และสร้างความเชื่อมั่น แก่ชุมชนและสังคม

๕. พัฒนาทักษะวิชาชีพ และผลิตกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ

๖. ผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพ มาตรฐาน มีคุณธรรม และมีความภาคภูมิใจ
ในความเป็นไทย

๗. ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๑.๑ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการประกันคุณภาพ
อาชีวศึกษาสู่มาตรฐานสากล (APACC)

กลยุทธ์ที่ ๑.๓ สร้างความตระหนักในการป้องกัน และลดปัญหาการออกกลางคันของ
ผู้เรียนอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ
ตามมาตรฐานสากล

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ พัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายตามความต้องการของตลาดแรงงานและ
เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีและจัดหาครุภัณฑ์สื่อการเรียนการสอนเครื่องมือ
อุปกรณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและยกระดับอาชีวศึกษาทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและพัฒนาากำลังคนรองรับยุทธศาสตร์ การ
พัฒนาประเทศและสากล

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานด้านวิชาการและวิชาชีพทั้ง ภายใน
และต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ พัฒนาความร่วมมืออาชีวศึกษาสู่มาตรฐานนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม เพื่อบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสังคม อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ เสริมสร้างงานวิจัย นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ ในการประกอบอาชีพและ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ เพิ่มขีดความสามารถ พัฒนาคุณภาพงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างเสริมและพัฒนาทักษะวิชาชีพที่หลากหลายสู่มาตรฐานอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๕.๑ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานผู้เรียนด้านวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรม

กลยุทธ์ที่ ๕.๒ ยกระดับมาตรฐานทักษะพื้นฐานอาชีพสมาชิกองค์การวิชาชีพสู่มาตรฐาน ประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม และส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๖.๑ การบริหารจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๖.๒ ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ สร้างเสริม และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีบทบาทในการจัดการอาชีวศึกษา

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑามาส ศรีทองคำ และคณะ (๒๕๖๔) แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการใหม่ของ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาองค์ประกอบของความเป็น ผู้ประกอบการใหม่สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษา ๒) ศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่รวมทั้ง ปัจจัยเกื้อหนุนกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความเป็นผู้ประกอบการใหม่สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดย วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Approaches) ด้วยการใช้แบบแผนรองรับภายใน (Embedded Design) แบ่งการวิจัยออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ศึกษาองค์ประกอบของความเป็น ผู้ประกอบการใหม่สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คนยืนยันองค์ประกอบของความเป็นผู้ประกอบการใหม่ โดยผู้ เชี่ยวชาญ ๔ คน ระยะที่ ๒ เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ และศึกษาปัจจัย เกื้อหนุนกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความเป็นผู้ประกอบการใหม่ โดยการศึกษาจากกรณีศึกษา ๓ สถาบันที่มีการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่และการสนทนากลุ่ม (Group Discussion) เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่า $\bar{X}$ และ S.D.

จิรศักดิ์ จันกัน และคณะ(๒๕๖๗) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. ศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนาและสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒. สร้างรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการ

อาชีวศึกษาและ ๓. ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน และสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี จำนวน ๓ แห่ง ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาโดยการตรวจสอบความเหมาะสม จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๙ คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และขั้นตอนที่ ๓ การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาโดยการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือจำนวน ๑๐๘ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ผลการวิจัยพบว่า ๑. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี ๔ ประการ ได้แก่ ๑) การสำรวจความต้องการการพัฒนาสมรรถนะ ๒) การวางแผน และออกแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ๓) การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ๔) การประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา, วิธีการพัฒนาสมรรถนะ มี ๓ วิธี ได้แก่ การจัดสถานการณ์ จำลอง การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ มี ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ๒. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบไปด้วย ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ ๑ ผู้ดำเนินการพัฒนา องค์ประกอบที่ ๒ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาองค์ประกอบที่ ๓ วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา องค์ประกอบที่ ๔ สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ๓. ผลการประเมินรูปแบบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์พบว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ก็อยู่ในระดับมาก

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

